

ZAKON O SPREMEMBI ZAKONA O SOCIALNEM VKLJUČEVANJU INVALIDOV

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM SPREMEMB ZAKONA

Zakon o socialnem vključevanju invalidov (Uradni list RS, št. 30/18) je Državni zbor sprejel 17. aprila 2018 in je nadomestil Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (Uradni list SRS, št. 41/83, Uradni list RS, št. 114/06 – ZUTPG, 122/07 – odl. US, 61/10 – ZSVarPre in 40/11 – ZSVarPre-A; v nadaljnjem besedilu: ZDVTDP) iz leta 1983.

Zakon o socialnem vključevanju invalidov (v nadaljevanju ZSVI) ureja pravice in postopek pridobitve statusa invalida osebam s trajnimi prirojenimi ali pridobljenimi okvarami, ki se zaradi invalidnosti ne morejo socialno vključevati v skupnost brez nudenja storitev socialnega vključevanja in ne morejo samostojno opravljati večine ali vseh življenjskih potreb ter si zagotavljati sredstev za preživljanje, pravico do denarnih prejemkov in možnosti, ki jim jih zagotavlja država za njihovo enakovredno vključevanje v družbo (1. člen ZSVI, 2018).

Sprejeti zakon je sicer stopil v veljavo z letom 2019, razen tretjega poglavja zakona, ki se nanaša na pravico do storitev socialnega vključevanja in se bo začel uporabljati januarja 2022. Pravica do storitev socialnega vključevanja invalidov je bila v RS vpeljana šele s sprejetjem ZSVI in temelji na določilih Ustave RS in Konvencije o pravicah invalidov. Vpeljava pravice do storitev socialnega vključevanja invalidov je skladna s procesi deinstitucionalizacije, v okviru katerih je potrebno ustvariti pogoje in zagotoviti ustrezno podporno okolje za bivanje tudi najtežjih invalidov v skupnosti.

Storitve socialnega vključevanja invalidov so v ZSVI okvirno opredeljene. Podrobnejšo opredelitev nabora, vsebine, obsega in pogojev za izvedbo storitev socialnega vključevanja invalidov pa je treba šele razviti, vzpostaviti sistem in predvsem preizkusiti v praksi. Z namenom razvoja in pilotnega preizkušanja storitev socialnega vključevanja invalidov je bil v letu 2019 objavljen javni razpis za izvedbo pilotnega projekta (Gov.si, 2019), katerega izsledki bodo podlaga za oblikovanje nacionalnega sistema zagotavljanja storitev socialnega vključevanja invalidov.

Ključna cilja izvajanja pilotnega projekta "Razvoj in preizkušanje storitev socialnega vključevanja invalidov" sta 1 - razvit nabor vsebin storitev socialnega vključevanja invalidov in 2 - opredeljeni pogoji za izvajanje storitev socialnega vključevanja invalidov.

Cilj torej je, da izvajalci projekta na podlagi pilotnega preizkušanja skušajo za posamezno storitev socialnega vključevanja, opredeliti:

- namen in cilje
- aktivnosti, vsebine in postopke (kaj se izvaja)
- uporabljene metode dela (kako se izvaja)
- ciljne skupine (za koga) in
- pogoje izvajanja: izvajalce, morebitne tehnične pogoje, dokumentacijo, izobraževanja, supervizijo in strokovna izpopolnjevanja, morebitna izključevanja s socialnovarstvenimi in drugimi javnimi storitvami itd..

Pilotni projekt z naslovom "Razvoj in preizkušanje storitev socialnega vključevanja invalidov" se je začel izvajati v sredini lanskega leta (v vzhodni kohezijski regiji junija, v zahodni pa avgusta 2020), potekal pa bo do marca 2022. Spremljanje in evalvacijo izvajanja tega pilotnega projekta, v katerem izbrana izvajalca (VDC Polž in Želva d.o.o) razvijata in pilotno preizkušata storitve socialnega

vključevanja invalidov v praksi, je prevzel Inštitut RS za socialno varstvo (v nadaljevanju IRSSV).

V prvi fazi je IRSSV opredelil okvirje in metodologijo spremljanja pilotnega projekta. Osredotočili so se na raziskovalni načrt, operacionalizacijo ciljev pilotnega projekta kot osnovo za spremljanje, metodološki in časovni okvir spremljanja, deležnike spremljanja ter uporabo rezultatov spremljanja in komuniciranje. V drugi fazi so se usmerili na pregled izvedenih evalvacijskih aktivnosti do sedaj ter na opažanja in zaznave v zvezi z razvojem vsebin storitev socialnega vključevanja ter opredelitvijo pogojev za izvajanje teh storitev pri izvajalcih projekta v pilotnih okoljih.

Iz drugega vmesnega poročila IRSSV (maj 2021) izhaja, da je že v začetnih fazah izvajanja projekta izvajalec projekta v vzhodni kohezijski regiji oblikoval šifrant aktivnosti, ki se bodo izvajale pod posamezno storitvijo. Tega seveda sprti dopolnjujejo in prilagajajo. Izvajalec v zahodni regiji je pripravil sklope aktivnosti, ki jih je povezal s posameznimi storitvami socialnega vključevanja.

Zaradi omejitvenih ukrepov za preprečevanje širjenja virusa Covid 19 in posledično oteženih okoliščin izvajanja projekta, so se v večji meri izvajale le nekatere aktivnosti, saj so tako izvajalci kot tudi uporabniki projekta in njihovi svojci pazili, da je bilo neposrednih stikov med različnimi ljudmi čim manj. Poleg omenjenih oteževalnih okoliščin se izvajalci projekta srečujejo s težavami pri iskanju in pridobivanju izvajalcev storitev ter ustreznega kadra. Na podlagi spremljanja izvajanja projekta in do sedaj pridobljenih podatkov in informacij opažamo, da so se izvajalci v pilotnem projektu omejili le na izvajanje dveh storitev socialnega vključevanja invalidov, in sicer prebivanja s podporo in vseživljenjskega učenja (Želva d.o.o) oziroma treh storitev: prebivanja s podporo, vseživljenjskega učenja in usposabljanja za samostojno življenje (VDC Polž in VDC Zasavje). V nobenem pilotnem okolju torej ne preizkušajo storitve ohranjanje socialne vključenosti starejših invalidov. Izvajalci so v večini v projekt vključili osebe z motnjami v duševnem razvoju. Več težav je pri vključevanju drugih skupin invalidov (osebe z avtističnimi motnjami, gluhoslepi, osebe po možganski poškodbi ali okvari in najtežje gibalno ovirane osebe), ki so tudi upravičenci do storitev po ZSVI. Prav tako je oteženo vključevanje oseb, ki imajo status invalida po ZSVI in niso vključene v storitve VDC ali v druge storitve v okviru javne mreže ali društev, saj izvajalci teh oseb enostavno ne poznajo, zanje ne vedo oziroma v dani situaciji skoraj nimajo poti, kako do njih priti.

Preko spremljanja izvajanja projekta IRSSV ugotavlja vrsto težav in ovir, ki nakazujejo, da pilotna okolja do konca letošnjega leta najverjetneje ne bodo imela razvitega nabora vsebin vseh storitev socialnega vključevanja invalidov, prav tako ne bodo imela opredeljenih pogojev za izvajanje teh storitev.

Na podlagi izsledkov pilotnega projekta zato na nacionalni ravni ne bo mogoče oblikovati sistema učinkovitega in predvsem preizkušenega zagotavljanja storitev socialnega vključevanja. Zaradi navedenih okoliščin, ki so vplivale na preizkušanje izvajanja storitev socialnega vključevanja invalidov je treba začetek izvajanja storitev zamakniti vsaj za eno leto (na 1. januar 2023).

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem vključevanju invalidov je zagotoviti polnoletnim osebam, ki si zaradi svoje invalidnosti ne morejo same vključevati v družbo, uveljavljanje pravice do storitev socialnega vključevanja, ki bo skladna s potrebami posameznika in mu s tem omogočala polnejše sodelovanje in vključevanje v družbo. Cilj predlagane spremembe je da se v predlaganem roku vzpostavi sistem, v okviru katerega bo mogoče učinkovito uveljavljanje pravice do socialnega vključevanja tako, da upravičenci lahko čim dlje živijo v skupnosti – če je le možno, s primerno podporo v domačem okolju - in enako kot drugi ljudje odločajo o svojem življenju na vseh ravneh, kjer to zmorejo oziroma dobijo storitve socialnega vključevanja povsod tam, kjer jih potrebujejo, ustrezno svetovanje in pomoč pri odločanju.

2.2 Načela

Nadomestilo in storitve socialnega vključevanja iz predloga ZSVI temeljijo na načelih zapisanih v konvenciji:

- spoštovanje prirojenega dostojanstva, osebne samostojnosti, ki vključuje svobodo izbire, in neodvisnost posameznikov;
- nediskriminacija;
- polno in učinkovito sodelovanje in vključenost v družbo;
- spoštovanje različnosti in sprejemanje invalidov kot dela človekove raznolikosti in humanosti;
- enakost možnosti;
- dostopnost;
- enake možnosti za moške in ženske;
- spoštovanje razvojnih sposobnosti invalidnih otrok ter spoštovanje pravice invalidnih otrok do ohranitve njihove identitete

in na naslednjih načelih:

- celovitosti podpor,
- individualiziranem pristopu,
- interdisciplinarnosti in
- aktivni vlogi upravičencev.

Našteta načela nalagajo državi obvezo, da si prizadeva zagotoviti pogoje na podlagi katerih bo invalidom dejansko zagotovljena pravica do ustrezne življenjske ravni, omogočena možnost izbire stalnega bivališča, omogočeno doseganje in ohranjanje največje mogoče samostojnosti in polne telesne, duševne, socialne in poklicne sposobnosti ter polna vključenost in sodelovanje na vseh življenjskih področjih, omogočeno delo v okolju, ki je odprto, vključujoče in dostopno, omogočen starejšim invalidom dostop do socialnega varstva oziroma primerne institucionalnega varstva.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

ZSVI nadomešča ZDVPDTP iz leta 1983. Skupaj z Zakonom o izenačevanju možnosti invalidov (Uradni list RS, št. 94/10, 50/14 in 32/17), drugimi predpisi s področja socialnega in invalidskega varstva ter predlogom zakona, ki bo urejal dolgotrajno oskrbo in osebno asistenco, ustvarja pogoje za celostno in usklajeno reševanje ključnih zadev, pomembnih za uveljavljanje človekovih pravic skupine invalidov, ki potrebujejo več storitev socialnega vključevanja oziroma si ne morejo sami zagotavljati socialne varnosti z delom in zaposlitvijo.

Poglavitne rešitve predloga zakona se tako nanašajo na:

- začetek uveljavljanja storitev socialnega vključevanja;

b) Način reševanja:

S predlaganim zakonom se ureja določitev začetka izvajanja pravice so storitev socialnega vključevanja. Uveljavljanje pravice do socialnega vključevanja se zamika za eno leto.

Ker gre za pravico, ki jo v dosednji invalidski politiki nismo poznali je bilo že ob uveljavitvi ZSVI predvideno, da je nujno sistem uveljavljanja pravice, nabor in obseg storitev predhodno preizkusiti s pilotnim projektom. Pilotni projekt je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti razpisalo konec leta 2019. Cilj projekta je bilo preizkušanje nabora, obsega ter sistema izvajanja storitev socialnega vključevanja. Izvajanje projekta so močno otežile okoliščine pandemije (Covid) zaradi česar na podlagi rezultatov preizkušanja še ni mogoče na nacionalni ravni oblikovati sistema

uveljavljanja in izvajanja pravice do storitev socialnega vključevanja.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom Republike Slovenije, predvsem pa predlog zakona implementira temeljni namen Konvencije o pravicah invalidov: »Uresničevanje pravice do dostojanstva, enakega obravnavanja, samostojnega življenja in sodelovanja invalidov v družbi.«.

d) Usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je bilobjavljen na e-demokraciji. Javna obravnava je trajala 10 dni, do

Pri pripravi predloga zakona je sodelovala delovna skupina za pripravo strokovnih izhodišč novega predpisa o socialnem vključevanju.

V času javne obravnave smo prejeli

Predlog zakona je usklajen tudi z:

- Ministrstvom za finance,
- Službo Vlade RS za zakonodajo
- Informacijskim pooblašcem

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog Zakona o spremembi ZSVI ima neposredne finančne posledice za proračun Republike Slovenije. Za njegovo izvajanje bo tako treba zagotoviti sredstva za:

1. Uveljavitev pravice do storitve socialnega vključevanja v letu 2023.

Predlog zakona nima finančnih posledic na druga javno finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

Predlog ZSVI je usklajen s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in konvencije, ki zavezujejo Republiko Slovenijo. Politike držav na področju invalidskega varstva temeljijo na konceptualnih izhodiščih, kot so nediskriminacija, enake možnosti, integracija in neodvisno življenje. Ta konceptualna izhodišča regulirajo vsa področja življenja (zaposlovanje, izobraževanje, bivanje, javni prevoz itd.) praviloma v več področnih zakonih in ne le v enem zakonu, ki bi v celoti določal položaj invalidov.

V okviru prizadevanj za čim večjo vključenost invalidov v skupnost je bilo v zadnjih petih letih v okviru mednarodnih mrež na ravni Evropske unije izvedenih več študij kot npr. The right to live independly and to be included in the community in European States (ANED, maj 2019), Mainstriming disability rights in the European Pilar of social rights (ANED, februar 2018), pri čemer se več aktualnih študij osredotoča na izvajanje storitev, ki so v Sloveniji opredeljene pod pojmom osebna asistenca (Personal Assistance, ENIL, 2020).

Med bolj celovite primerjalne analize nujenja storitev, ki so primerljive s konceptom storitev socialnega vključevanja invalidov lahko štejemo študijo, ki je bila izdelana v okviru Evropske

komisije z naslovom Informal care in Europe; Exploring Formalisation, Availability and Quality (april 2018). Iz navedene analize je moč ugotoviti, da se razlikujejo vrste in vsebina storitev, ki jih posamezne države opredeljujejo, še bolj pa načini izvajanja le-teh. Skupno vsem državam je, da krepijo oblike t.i. skupnostnih storitev in da krepijo strukture za izvajanje le-teh na lokalni ravni. V vseh državah se ukvarjajo z vprašanjem, katere storitve zagotoviti na nacionalni ravni in kaj prepustiti lokalni ravni, kdo je upravičenec do storitev ter predvsem, kako zagotoviti personaliziran sistem zagotavljanja pravic do posameznih storitev. Ob vsem navedenem je treba opozoriti tudi, da je pravica do storitev socialnega vključevanja invalidov v Sloveniji v skladu z ZSVI uzakonjena za osebe s trajnimi prirojenimi ali pridobljenimi okvarami, ki se zaradi invalidnosti ne morejo socialno vključevati v skupnost brez nudenja storitev socialnega vključevanja in ne morejo samostojno opravljati večine ali vseh življenjskih potreb ter si zagotavljati sredstev za preživljanje (1. člen ZSVI, 2018).

Finska

Na Finskem zagotavljajo podobno podporno okolje za invalide kot v Sloveniji, in sicer: osebno asistenco, posebne storitve za osebe z intelektualnimi oviranostmi, zagotavljanje transportnih storitev, pomoč na domu, storitve povezane z rehabilitacijo in prilagajanjem življenju z invalidnostjo, zagovorništvo, pomoč pri samostojnem življenju v skupnosti... ipd.. Obseg teh storitev je različen glede na potrebe posameznika. Izvajanje storitev je praviloma organizirano v lokalni skupnosti.

Irska

Na Irskem so ukrepi in aktivnosti vključeni v The National Disability Inclusion Strategy (2017 – 2021) in Roadmap for Social Inclusion (2020- 2025). Tako kot v drugih evropskih državah se tudi na Irskem posvečajo krepitvi podpornega okolja v lokalni skupnosti, s pomočjo katerega bi omogočili invalidom večjo socialno vključenost v skupnosti, pri čemer posebno pozornost posvečajo krepitvi participacije pri odločanju (Transforming Lives, 2018).

Nemčija

V Nemčiji imajo invalidi pravico („Nachteilsausgleich“) do pomoči pri iskanju zaposlitev, pomoči na domu, posebne medicinske obravnave, brezplačnih prevozov, zgodnjega upokojevanja, davčnih olajšav ipd.. Konec leta 2016 je bil sprejet zakon Gesetz zur Stärkung der Teilhabe und Selbstbestimmung von Menschen mit Behinderungen (Bundesteilhabegesetz – BTHG) [Federal Participation Act] (Dec. 23, 2016). Implementacija zakona bo postopna (2018, 2020 in 2023), in sicer bodo nekatera določila začela veljati šele od 2023. Naveden zakon vključuje predvsem pravice za osebe z najtežimi invalidnostmi, povečuje socialno varnost teh oseb, vzpostavlja posebne svetovalne centre za pomoč invalidom in vzpostavlja oblike pomoči za boljše vključevanje invalidov v skupnost.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona nima posledic za poslovanje javne uprave ali pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona nima posledic pri obveznostih do strank.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona bo izboljšal kakovost življenja invalidov in njihovo izenačevanje možnosti ter vključevanje v družbo.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona nima posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Za spremljanje izvajanja sprejetega predpisa je pristojen Inštitut RS za socialno varstvo, ki že sedaj pripravlja različne raziskave, evalvacije in ki je po zakonu zadolžen za pripravo nabora in vsebin storitev socialnega vključevanja, ki jih zakon uvaja.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog Zakona o socialnem vključevanju invalidov je bil objavljen na spletnem portalu e-demokracija. Gradivo se je objavilo..... Javna razprava je potekala 10 dni.

V času javne razprave smo prejeli pripombe, predloge in mnenja od naslednjih organizacij:

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Janez Cigler Kralj , minister
- Mag. Cveto Uršič, državni sekretar
- Mag. Andrejka Znoj, generalna direktorica Direktorata za invalide,
- Damijana Peterlin, sekretarka, Direktorat za invalide,
- Tanja Dular, sekretarka, Direktorat za invalide

II. BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

V Zakonu o socialnem vključevanju invalidov (Uradni list RS 30/18) se v 28. členu besedilo »1. januarja 2022« nadomesti z besedilom »1. januarja 2023«.

KONČNA DOLOČBA

2. člen (začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati 15. dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Zakon o socialnem vključevanju invalidov je na področju invalidskega varstva vpeljal novo pravico, in sicer pravico do storitev socialnega vključevanja invalidov za osebe s trajnimi prirojenimi ali pridobljenimi okvarami, ki se zaradi invalidnosti ne morejo socialno vključevati v skupnost brez nudenja storitev socialnega vključevanja in ne morejo samostojno opravljati večine ali vseh življenjskih potreb ter si zagotavljati sredstev za preživljanje, pravico do denarnih prejemkov in možnosti, ki jim jih zagotavlja država za njihovo enakovredno vključevanje v družbo. Vpeljava pravice do socialnega vključevanja invalidov temelji na Ustavi RS ter Konvenciji o pravicah invalidov.

Sprejeti zakon je stopil v veljavo z letom 2019, razen tretjega poglavja zakona, ki se nanaša na pravico do storitev socialnega vključevanja invalidov, ki naj bi se začela uveljavljati z januarjem 2022. Storitve socialnega vključevanja invalidov so v ZSVI okvirno opredeljene. Ker gre za pravico, ki se na področju invalidskega varstva uveljavlja šele z ZSVI je bilo nujno sistem uveljavljanja pravice, nabor in obseg storitev, predhodno preizkusiti v praksi. Z namenom razvoja in pilotnega preizkušanja storitev socialnega vključevanja invalidov je ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v okviru kohezijskih sredstev v letu 2019 objavilo javni razpis za izvedbo pilotnega projekta (Gov.si, 2019), katerega izsledki bodo podlaga za oblikovanje nacionalnega sistema zagotavljanja storitev socialnega vključevanja invalidov. Cilj projekta je preizkušanje vsebine, nabora in obsega ter sistema izvajanja storitev socialnega vključevanja invalidov. Pilotni projekt z naslovom "Razvoj in preizkušanje storitev socialnega vključevanja invalidov" se je začel izvajati v sredini lanskega leta (v vzhodni kohezijski regiji junija, v zahodni pa avgusta 2020), potekal pa bo do marca 2022.

Inštitut za socialno varstvo, ki vodi spremljanje projekta ugotavlja vrsto težav in ovir, ki nakazujejo, da pilotna okolja do konca letošnjega leta najverjetneje ne bodo imela razvitega nabora vsebin vseh storitev socialnega vključevanja invalidov, prav tako ne bodo imela opredeljenih pogojev za izvajanje teh storitev.

Izvajanje projekta so močno otežile okoliščine pandemije (Covid), zaradi česar na podlagi rezultatov preizkušanja na nacionalni ravni še ni mogoče oblikovati sistema uveljavljanja in izvajanja pravice do storitev socialnega vključevanja invalidov.

Na podlagi izsledkov pilotnega projekta zato na nacionalni ravni ne bo mogoče oblikovati sistema učinkovitega in predvsem preizkušenega zagotavljanja storitev socialnega vključevanja. Zaradi navedenih okoliščin, ki so vplivale na preizkušanje izvajanja storitev socialnega vključevanja invalidov je treba začetek izvajanja storitev zamakniti vsaj za eno leto (na 1. januar 2023).

K 2. členu

Člen določa začetek veljavnosti Zakona o spremembah zakona o socialnem vključevanju invalidov..

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

26. člen (začetek uporabe)

III. poglavje tega zakona se začne uporabljati 1. januarja 2022.

